

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 11 MEI 1927

Verslag uit naam der Commissie voor de Justitie, belast met het onderzoek van het Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 369bis van het Wetboek van Strafrecht (art. 57 van de wet van 15 Mei 1912 op de Kinderbescherming) betreffende de ontvoering van kinderen.

(Zie de n^{rs} 52, 107, 125 en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 16 en 31 Maart 1927; n° 89 van den Senaat.)

Aanwezig : de heeren BRAUN, voorzitter; DE CLERCQ, DE LEY, DESWARTE, DU BOST, LIGY, MEYERS, PIRARD, VAN FLETEREN en ASOU, verslaggever.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Dit Wetsvoorstel, dat uitgaat van het initiatief van den heer Carton de Wiart, heeft ten doel eene leemte in onze wetten op de kinderbescherming aan te vullen.

De artikelen 364, 368 en 369 van het Wetboek van Strafrecht zijn enkel van toepassing op den ontvoerder, die niet is de vader of de moeder die hun eigen kind zouden terugnemen spijs eene rechterlijke beslissing, waarbij het kind aan den anderen echtgenoot of aan derden zou zijn toevertrouwd. Dit blijkt uit de verklaringen van den verslaggever en van den Minister van Justitie bij de bespreking, in de Kamer, van bedoelde artikelen van het Wetboek van Strafrecht.

Uit pas gebeurde feiten kan men afleiden tot welke jammerlijke misbruiken deze leemte der wet aanleiding geeft : schuldige echtgenooten, in weerwil van de gevoelens van hun mede-echtgenoot en spijs de rechterlijke

beslissingen, vooral ingegeven door het belang van het kind, heeft men dit laatste zien ontvoeren naar het buitenland, weigeren het terug te geven, en vaak zelfs te zeggen waar het zich bevindt.

De burgerlijke straffen blijven in dergelijk geval meestal ondoeltreffend en tot nog toe was de strafrechter onbevoegd.

De wet van 15 Mei 1912, op de kinderbescherming, waar zij den kinderrechter machtigt de minderjarigen tot hun meerderjarigheid toe te vertrouwen aan een persoon, aan een vereeniging, aan een openbare of bijzondere instelling van weldadigheid of van onderwijs, heeft er nochtans voor gezorgd straffen te voorzien tegen den vader of de moeder, die hun minderjarig kind onttrekken of pogen te onttrekken aan de maatregelen krachtens deze wet getroffen. Deze bepaling is thans geworden artikel 369bis van het Wetboek van Strafrecht.

Doch, zooals blijkt uit een arrest van het Hof van Cassatie, dd. 16 Maart 1914,

geldt deze bepaling niet voor de gevallen waarin beslist werd over de zorg voor het kind, in geval van scheiding van tafel en bed of van echtscheiding.

Het Wetsvoorstel heeft ten doel artikel 369*bis* toepasselijk te maken op dit geval.

Een amendement, ingediend door den Minister van Justitie heeft dit voorstel nog verruimd, met het artikel toepasselijk te maken niet alleen op de beslissingen getroffen gedurende het verloop of tengevolge van een rechtsvordering tot scheiding van tafel en bed of tot echtscheiding, doch op alle andere gevallen bij de wet voorzien, en waarin er over de zorg voor een minderjarig kind zou zijn beslist : bij voorbeeld in geval van ontzetting van de ouderlijke macht.

Het aldus geamendeerd wetsvoorstel werd door de Kamer der Volksvertegenwoordigers, ter vergadering van 31 Maart jl., zonder bespreking goedgekeurd met 123 stemmen en één onthouding.

Uwe Commissie voor de Justitie heeft zich eenparig aangesloten bij dit voorstel, luidende :

« De volgende bepaling wordt toevoegd aan artikel 369*bis* van het Wetboek van Strafrecht (art. 57 van de wet van 15 Mei 1912 op de kinderbescherming) :

« Ingeval, hetzij gedurende het verloop of ten gevolge van een rechtsvordering tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed, hetzij in andere bij de wet voorziene omstandigheden, over de zorg voor het kind mocht zijn beslist, worden dezelfde straffen toegepast op den vader of op de moeder die het minderjarig kind onttrekt of poogt te onttrekken aan de zorg van hen aan wie het krachtens de beslissing werd toevertrouwd, die het niet vertoont aan hen die het recht hebben het op te eischen, die het, zelfs met zijn toestemming, ontvoert of doet ontvoeren. »

Uwe Commissie heeft zich echter afgevraagd of, om de leemte door de onder-teekenaars van het voorstel aangeklaagd aan te vullen, de voorziene straffen niet dienden toepasselijk gemaakt op de thans bestaande gevallen van ontvoering, waaraan de plegers weigeren binnen afzienbaren tijd een einde te stellen.

In het algemeen is eene overtreding slechts strafbaar, indien zij valt onder de toepassing der strafwet op het oogenblik waarop zij wordt gepleegd.

Er zijn echter overtredingen, die zelfs na hare eerste voltrekking kunnen voortduren gedurende min of meer langen tijd : dit noemt men de voortgezette of voortdurende misdrijven, die, zooals de heer Haus zegt, bestaan vanaf het oogenblik dat zij gepleegd zijn, voortduren zoolang de daad duurt en slechts eindigen wanneer de daad ophoudt.

Is de ontvoering van een minderjarige een voortdurend of een momentaan misdrijf? Het vraagstuk werd besproken.

Onze rechtsgeleerden hebben zich echter uitgesproken voor het voortdurend misdrijf. (Cassatie 4 Juni 1861; *Pas.* bladz. 324. — Cassatie, 8 December 1875; *Pas.* 1876, bladz. 42.)

Het misdrijf zegt het Hof van Cassatie, «duurt voort zoolang de minderjarige onttrokken wordt aan het gezag van de personen, aan dewelke hij was onderworpen of toevertrouwd ».

De strafbepalingen, die wij voorstellen moeten dus al diegenen kunnen treffen, die, na vóór het van kracht worden dezer wet een der door dezelve bestrafte misdrijven te hebben gepleegd, daarin zouden volharden na het van kracht worden der wet.

Ten einde echter deze personen niet bloot te stellen aan de onmiddellijke bestraffing van feiten, die tot nog toe aan alle strafbepaling ontsnappen, en om hun den tijd te laten de noodige schikkingen te treffen voor den terugkeer van het kind, oordeelt uwe Commissie dat de gewone termijn van tien

dagen, vastgesteld bij artikel 4 der wet van 18 April 1898 voor het van kracht worden der wetten, zou dienen verlengd met aan den door de Kamer der Volksvertegenwoordigers goedgekeurden tekst volgende bepaling toe te voegen :

« Deze wet zal slechts verbindend zijn twee maand na hare bekendmaking. »

De Voorzitter,
ALEX. BRAUN.

De Verslaggever,
ALBERT ASOU.